

Foredrag ved Qeqertalik-kommunes nytårskur i forsamlingshuset fredag den 10. januar 2020

Vært: Borgmester Ane

Tema: Turisme og overnatninger for turister

Tak for invitationen til her i dag at komme med et indlæg i anledning Nytårskur 2020, og hvor borgmester Ane Hansen har ønsket, at høre mit syn på:

- a) hvad der kan gøres for at få flere turister til Qeqertalik
- b) og hvad så med overnatningsmulighederne

og jeg har så udvidet det lidt, nemlig med yderligere to emner:

- c) og hvad så med et modtagerapparat der kan servicere og bidrage til opfyldelsen af turisternes forventning, så at de får de oplevelser, der har motiveret til at komme til jeres region. – og endelig
- d) vil Qeqertalik turismæssigt få gavn af den kommende nye lufthavn i Ilulissat?

Mit indlæg følger dog ikke kronologisk disse fire punkter, men er flettet ind i mit foredrag

Meget kort om min baggrund: Jeg er bla medlem af Visit Greenlands bestyrelse. Frem til september 2018 har jeg stået i spidsen for Hotel Arctic udvikling siden 1992. Fra 1977 og frem til 1992 arbejdede jeg for Air Greenland med administration samt rute- og charterflyvninger. Jeg har været en del af et team, der fik sat Ilulissat på "verdenskortet", og hvor nok den største succes var, da vi med mange andre gode kræfter, kvalificerede os til optagelsen af Isfjorden på UNESCOs Verdensarvsliste, hvilket skete i juli 2004.

Tilbage i 1977 overværede jeg afstemningen i Landstinget om, hvor den første kortbane skulle bygges i Diskobugten. To byer var udpeget, nemlig Aasiaat og Ilulissat. Aasiaat har jo altid igennem nogle hundrede år haft førertrøjen på som Nordgrønlands "hovedstad" såvel for europæisk hvalfangst, KGH's besejlingsplaner og med videre forsendelser til byer og bygder nord på, og endelig som uddannelsesby, og hvor det sidste jo stadig er gældende med gymnasium, erhversskolen samt specialskolen.

Jeg vil indlede med at gøre status på turismen her hvor vi nu har taget fat på et nyt årti:

Kommuneomlægningen pr januar 2018 har åbnede helt naturligt op for at forstærke muligheden, at byerne Aasiaat, Qeqertarsuaq samt Qasigiannuguit er de tre søjler som turismen kan "stå på" og med afsmitning til enkelte af Qeqertaqs bygder.

Diskoøen / Qeqertarsuaq hvor Jens Salling sidste år solgte sine aktiviteter til Topas Rejser v/Jørgen Nielsen, der siden har investering en del i opgradering af såvel overnatnings-faciliteter samt i et egentligt restaurantkøkken på internationalt niveau. Der er hermed tilført en højere grad af professionalisme i turismen på Diskoøen. Samtidig ejer Topas Rejser Hotel Disko i Qasigiannuguit.

Disko Line (der ligeledes ejes af Jørgen Nielsen) knytter byerne Aasiaat og Qeqertarsuaq sammen. Endvidere Aasiaat med Qasigiannugit (og med videre forbindelse til Ilimanaq).

Markedsføring af regionen:

Ja, hvorledes ser dette billede ud, hvem gør hvad?:

Grønlands Turistråd - altså Visit Greenland – på deres prisbelønnede website og under "Nordgrønland", er der en fin og afbalanceret præsentation også af regionens tre byer:

www.visitgreenland.com

Det privatejede firma med kontor i Nuuk "Greenland Guide to Greenland" hvor alle udbydere af turoplevelser, store som små, kan markedsføre sig via deres website:

Air Greenland

www.airgreenland.gl

www.guidetogreenland.com

Sømandshjemmet her i Aasiaat driver et decideret turist-website, og hvor der tilbydes at arrangere bla isfiskeri / sejture / hvalsafari.

www.soemandshjem.gl/da/en-pa-oplevern

Diskoline har en fin præsentation af byerne Aasiaat, Qeqertarsuaq og Qasigiannugit, altså regionens tre byer på deres website:

www.diskoline.gl

Sørine Petersen ejer

www.honestgreenland.wixsite.com

Grønlands Rejsebureau i København

www.greenlandtravel.gl

Topas Rejser i Ry

www.topasrejser.dk

Politikens rejseguide "Turen går til Grønland" omtaler desværre hverken Aasiaat eller Qasigiannugit men kun Qeqertarsuaq som mulige besøgssteder

De to absolut største sælgere af Pakkerejser til Grønland er Grønlands Rejsebureau samt Topas Rejser. Det er kun Grønlands Rejsebureau der har ture, hvor vejen lægges forbi Aasiaat med kort bygdebesøg i Akunnaaq. Hos Topas Rejser indgår (naturligvis) Qeqertarsuaq og Qasigiannugit i nogle af deres pakkemuligheder, men altså ikke Aasiaat.

Turister der køber disse pakkerejser opholder sig i længst tid i Grønland, altså giver flest hotelovernatninger, normalt i op til 7 dage, og som nævnt med besøg/ophold i flere byer og dermed på flere overnatningssteder.

Individuelt rejsende turister der selv booker fly og overnatningssted dvs. benytter hoteller, bed & breakfast samt Airbnb planlægger med max. 3 til 4 overnatninger i Grønland. Vandreturister dog flere overnatninger.

Statistik

Grønlands Statistik har af sammenligningsårsager / kontinuitet selv efter opdelingen af storkommunen i henholdsvis Qeqertalik og Aavannaat måtte registrere besøg/overnatninger i disse nu to kommuner under et også for år 2019.

De seneste oplysninger fra Grønlands Statistik for de tre første kvartaler i 2019, viser at af flypassagerer der forlader Grønland, så kommer de fleste turister fortsat fra Danmark (23.192) fulgt af Tyskland med 4.603 og USA med 3.459 og endelig for blot at nævne det, Kina med knap 1.000. Samlet set tegner antallet af turister i 2019 sig til at tangere samme niveau som år 2018 – altså status quo.

Ideer til en øget tilstrømning af turister i Qeqertalik – regionen.

Jeg vil indlede med noget helt grundlæggende, der tager udgangspunkt i nuet, altså noget der bør ske her i løbet af 2020., og i nævnte rækkefølge:

- a) Modtagerapparatet i Aasiaat
- b) Oprettelse af en stilling med ansvar for bla branding, markedsføring, udvikling af turismen i regionen, iværksætter og innovation bla. I turist-fagsproget kaldes en sådan funktion DMO: Destination Marketing Organization
- c) Dernæst vil præsentere to ideer, hvoraf den ene måske kun forudsætter en mindre anskaffelse, men hvor den anden idé kræver en økonomisk investering, og har en tidshorisont på 4 til 5 år. Denne sidste idé har jeg kaldt for: **"reason to go to Aasiaat"**, altså en motivering der skal få turisten til at ønske også at komme til Aasiaat.

Først modtagerapparatet:

Som jeg for en nemheds skyld vil kalde for et "turist-informationskontor". Her kan turisten skrive til og henvende sig fysisk til for at modtage inspiration og vejledning. Oplevelsesdelen koordineres med udbydere i byen, og turisten betaler herfor på turistkontoret. Også agenter med pakkerejser kan sikre levering af oplevelser til deres købere / turisterne, for jo med glat forberedelsesdelen går, jo nemmere bliver det for agenten, og så vil han vende tilbage igen og igen. Noget meget centralt er den effektivitet hvormed henvendelser besvares på. Jeg hører ofte på messer ude i verden, at vi her i Grønland generelt er i 3. division, når det gælder lang svartid, altså hvor det tager for lang tid før afsenderen modtager et svar på en henvendelse på fx en mail – i nogle tilfælde kommer der endog ikke en bevarelse. Konkurrencen er hård, turistens og agentens tålmodig lille, og der er altid andre steder at vælge imellem.

Oprette en funktion som den allerede nævnte DMO:

Det kan ikke gå hurtigt nok med at få ansat en person med rette kvalifikationer. Qeqertalik vil meget hurtigt komme bagud med at sælge regionens destinationer i forhold til de destinationer / regioner i Grønland der allerede har en DMO, eksempelvis i Aavannata Kommunitat. DMO-personen skal ikke sælge billetter til turoplevelser etc. eller arrangere rejser, dette klares ofte meget bedre af bureauer.

Den individuelt rejsende turist køber / booker jo selv på nettet.

DMO-personen skal derimod planlægge langt ud i fremtiden, etablere netværk der skaber opmærksomhed på Qeqertaliks utroligt store og særegne natur samt spændende historie og dermed attraktioner. En naturlig del af dette netværk er bla: Selvstyret, Visit Greenland og Greenland Business samt alle lokale turismeaktører i regionen, butikker og restauranter. Selvstyret har vedtaget en koncessions-lovgivning for at sikre rammerne om investeringer i hytter på attraktive steder samt flere andre installationer, der jo altid er forbundet med større investeringer.

Altså en DMO skal virkelig have perspektiv på sit arbejde. Parallelt hermed udvikle turismen lokalt og regionalt. Have et øje for kompetenceudvikling, iværksætterier samt innovation

Første idè handler om anløb af krydstogtskibe:

Arbejde aktivt på at få de krydstogtskibe, der ofte pga isen ikke som anmeldt kommer ind til Ilulissat, og som derfor sejler til Ilimanaq. Her er Aasiaat et meget bedre alternativ, og passeres jo alligevel, når krydstogtskibene sejler syd på igen. Jeg har læst et sted, at Aasiaat med super kort varsel i 2018 modtog et skib med ca. 300 turister, hvilket blev serviceret virkelig godt. Kommunen skal så på et passende sted opstille transportable toiletter til turister fra krydstogtskibe. Qeqertarsuaq har jo i løbet af sejsæsonen planlagte anløb af en del krydstogtskibe.

Sidste ide: Skabe en attraktion der får turister til at ønske sig en tur til Aasiaat, altså et "reason to go" (motiv).

Dels af Aasiaats historiske rolle ifm. 1700-tallets jagt på hvaler samt den kendsgerning, at der året rundt, er det vi kalder "hvalgaranti", altså en opfyldelse af turistens forventning om at opleve hvaler tæt på, har inspireret mig til seriøst at pege på at skabe en attraktion / en bygning, hvor turister også kan opleve hvaler i størrelsen 1:1 – altså i naturlig størrelse – som kun kan opleves i Aasiaat. Jeg er bekendt med at en sådan en tanke – måske ikke i det omfang, at jeg forestiller, tidligere er blevet nævnt af Mads Skifte i Visit Greenland.

Dette vil få både agenter og individuelle rejsende til at optage Aasiaat i deres rejseplan og agenterne til at indlægge ophold i Aasiaat.

Hvad jeg forestiller mig, er ikke et museum, men et sted hvor Aasiaat som Grønlands hval-hovedby indretter en udstilling af hvaler i 1:1 altså i naturlig størrelse. Inspirationen har jeg hentet i Island, hvor jeg i Reykjavik besøgte stedet, som islændingene har kaldt "Whales of Island", og hvor man i bygningen kan opleve ikke mindre end 23 hvaler i netop 1:1. Bygningen er i øvrigt en gammel fabrikshal, så vidt jeg husker. Miljøet der er fantastisk og fyldes med hvalernes sang. Der tilbydes rundvisning og dermed gode historier om de enkelte hvaltypers

Måske kan den gamle fabrik på øen rumme et stort antal hvaler i 1:1.!!

Den lille by Húsavík har indrettet et, hvad de selv kalder Hvalmuseum i et tidligere slagtehus, der havde ligget øde i 20 år, og dette sted besøgte jeg for 2 år siden. Museet der åbnede i 2000 drives af en non-profit organisation. Stedet er også et populært udgangspunkt for hvalsafarier, og hvor et besøg på museet forstærker oplevelserne på en hvalsafari.

Det er inspirerende at gå på hjemmesiden: www.whalesoficeland.is.

Ilulissat indvier i juni 2021 Icefjordscentret v/Sermermiut – et mål kunne være, at Qeqertalik indvier "Whales of Greenland" i 2024. En stor del af midlerne til et sådant sted kan helt sikkert realiseres ved henvendelse til fonde og andre investorer / bidragsydere. Stedet kan også fortælle os om hvalfangst tilbage i 1700-tallet, hvor Aasiaat jo dengang blev et meget centralt sted for de europæiske hvalfangere. Allerede i dag byder Aasiaat jo på stærke og uforglemmelige oplevelser på hvalsafariture. Det vil være helt naturligt, at Qaqertalik i samme bygning som "Whales of Greenland" indretter et "VISITOR-CENTER" – altså to fluer med ét smæk, som man siger.

Som uddannelses by vil studerende og elever i det hele taget også kunne hente inspiration, indsigt og oplevelser i centret: "Whales of Greenland" Qeqertalik.

Et "Whales of Greenland" i Aasiaat bliver ikke en konkurrent til islændinges oplevelsessted, og der kan derfor givet trækkes megen knowhow fra vore venner i Island. Jeg vil foreslå kommunalbestyrelsen et besøg både til Reykjavik og Húsavik. Inspiration kan starte med at taste ind på webstedet: www.whalesofisland.is

Kan Qeqertalik turistmæssigt få gavn af den kommende nye lufthavn i Ilulissat? - JA – helt bestemt

Kan Qeqertaliks byer og bygder blive attraktive steder, der byder på ro, uspoleret natur og kultur samt individuelt orienterede tilbud, når Ilulissats nye lufthavn er i drift: JA – helt bestemt. Turismen SKAL spredes ud til hele Diskobugten. Vi skal for alt i verden være kloge til at undgå de problemer, som Island nu oplever: et vigende antal turister – altså færre - og i øvrigt sammenfaldende med betydelige prishop på overnatninger samt ved køb af oplevelsesture. Det hele vel at mærke uden nævneværdige kvalitetsforbedringer. Island oplever nu mærkbart konsekvensen af masseturismen, og det er ikke lykkedes islændinge at lette trykket på Reykjavik ved at lokke endnu flere væk derfra ud til andre interessant destinationer på Island. Der er i 2019 en virkelig mærkbar tilbagegang i antallet af turister i Island, der nævnes op til 20 %'s tilbagegang i 2019 i forhold til 2018. Mange har altså fravalgt Island, og Ilulissat skal ikke havne i samme situation – vi skal lære af Islands fejl.

Forudsat at "Whales of Greenland bliver en realitet, så er der i høj grad en attraktion, der vil gøre det nemmere for rejsebureauer der pakker ture at sælge disse. Antallet af indvieltrejsende er i stejl stigning, og disse turister vil, når de søger på Diskobugtens attraktioner ud over Isfjordscentret i Ilulissat også finde "Whales of Greenland" i AASIAAT, med tilknyttede velorganiserede hvalsafariture vel at mærke hele året.

Isbjerge kan som bekendt spottes fra alle Qeqertaliks tre byer.

Sluttelig vil jeg kort komme ind på overnatningsfaciliteter – hvilket er lidt som at diskutere hvad der er først: hønen eller ægget.

Primært er udfordringen, at den sæson hvor turisterne foretrækker at besøge Grønland, skaber stor efterspørgsel fra medio juni, jun/jul/august/september og med top efterspørgslen i juli og august. For mange overskydende hotelsenge / værelser uden for nævnte højsæson vil, selv med en mindre sæsonudjævning, som Visit Greenland arbejder hårdt på sammen med Air Greenland, medføre et drastisk fald i omsætningen. Dette kan resultere i forstærket konkurrence om at tilbyde lave og dermed attraktive overnatningspriser. Er der for stor kapacitet vil nogle dreje nøglen om.

Jeg fik den tanke, at hvis nu Aasiaat var blevet den første by i Diskobugten der tilbage i 80'erne fik den første af de to kortbaner Diskobugten i dag har, og at det altså ikke var blevet Ilulissat (Ilulissat blev taget i brug i september 1984 og Aasiaat i 1986 (?)),

ja, så havde Air Greenland bygget et Hotel Arctic i Aasiaat. Helt sikkert var der blevet taget fat på at markedsføre Aasiaat som et turistmål og dermed som udgangspunkt for at sejle/flyve til bygder samt til Qeqertarsuaq, Qasigiannuit og Ilulissat.